

מאת אורי אבנרי

נת תשכ"ח לא הפכה לשנת תזכור. לא אירעו בה מאורעות משמחים במיוחד, שישומם יזכר בהיסטוריה. לא אירע בה גם מאורע מרכזי שהיה בו כדי לשנות את פני העולם, לטובה או לרעה. תשכ"ח היתה שנה של מאבק ומלחמה — המלחמה הניצחית של בני אור בני-חושך. שום צד לא נחל בו ניצחון מכריע. כמו קרב בין שני כוחות שווים, התקדם פעם צד אחד ופעם יריבו, כשהחזית משתרעת על פני העולם כולו, וגורל הקרב דומה לגדנדה.

מלחמת

ובכל זאת — בסוף תשכ"ח היה מצבהרוח של האנושות קודר הרבה יותר מאשר בתחילת שנה זו. כי בשנה ה'5728 לבריאת-העולם על-פי ספירת היהודים, נחלו בני-חושך ניצחונות דרמטיים. אותם המאמינים באלוהים, נאלצו להודות שוב בליבם כי דרכי אלוהים תמוהות הן.

ניצחונות בני-חושך

כמה מן התמונות הדרמטיות ביותר של השנה היו תמונות-זוועה — תמונות שהחרידו כל אדם במיורח ובמערב. שתי תמונות הראו את גופותיהם של קורבנות של התנקשויות, ובשני המיקרים נרצחו לוחמים של בני-אור. הכומר מארטיין לותר קינג, האיש שסימל בגופו את ההימנון המסעיר של המאבק לשוויון הגזעים — „אנו נתגברו“ — נקטל על-ידי כדור מרובהו של צלף לבן. ועוד בטרם הגליד פצע זה בגוף האנושות, קטל כדור של אקדה את האח השני בשולת המדינאים הצעירים — רוברט „בובי“ קנדי, שהתגייס זה עתה מחדש למלחמת השלום, ושנרצח בידי צעיר פלסטיני קנאי. בובי קנדי שכב על הריצפה, כשורעותיו פרושות כצלוב — ובכך הזכיר את תמונתו של

רוברט קנדי אומל על רציפת האלון - דקה אחרי שנורה

גופתו של צ'ה גבארה מוצגת לראווה על-ידי הורגיו

הרוג גדול אחר של תשכ"ח, ארנסטו „צ'ה“ גבארה, שנרצח אחרי שנפל בשבי אויביו. גם יריבו של גבארה, כמו מיליוני חסידיו הצעירים ברחבי העולם, הודו כי היה אידיאליסט צרוף, שלחם את מלחמת העשוקים והנדכאים, מלחמתם של בני-אור. ניצחונותיהם של בני-חושך בשנת תשכ"ח לא קטלו בודדים ורמזים. עמים שלמים נפלו בשנה זו קורבן להסתערותם של בני-חושך, הפתעי רות אשר האופטימיים בעולם האמינו כי שוב לא תיתכן. בתשכ"ח הגיע לשיאו רצח-עם נתעב — הרצח של עם ביאפרה, על זקניו וילדיה. הוא הוכיח כי דבר לא השתנה מאז כילו הנאצים את מלאכתם המחרדה ביהודים. שוב נמצאו מעצמות אדירות, שדיברו גבוהה על קידמת-העמים, בשעה שהן סיפקו את הנשק לרוצחים — תותחים מבריטניה, מטוסי-מלחמה מברית-המועצות. שוב נמצאו האדישים השאננים, שסירבו להתערב. ושוב נמצאו הטובים, שליבם דאב, אך שלא היו מוכנים לצאת משיגרתם העלובה מול פני רצח-עם שאיים על חיי מיליונים. שאננות זו מול פני שואה שפקדה עם רחוק, בן הגזע השחור, נעלמה כאשר נדרס עם אירופי, בן הגזע הלבן. האונס המתועב של צ'כוסלובקיה קומם את מיטב האנושות ורק הוכיח תוך כדאיך מחדש את חוסר-האונים של המצפון האנושי, כשהוא עומד מול הכוח הברוטאלי של מעצמה שעבדנית.

התקוממות בני-אור

ניצחונות אלה של החושך מצטרפים לתמונה קודרת מאוד. אילו היתה זאת התמונה השלימה של תשכ"ח, היתה שנה זו נזכרת לדראון. אולם לכל הניצחונות של בני-חושך בתשכ"ח היתה תכונה משותפת אחת, ששינתה את התמונה: כולם כאחד לא היו אלא תגובות על

בני-אור בני-חושך

התקוממותם של בני-אור. כל ההתקוממויות האלה נכשלו — אך בעצם התפרצותן העידו על עוזה של הרוח האנושית. רוח השינוי, רוח החופש, רוח הדור הצעיר פשטה בעולם של תשכ"ח, כפי שלא פשטה בכל שנה קודמת מזה דור. במיורח ובמערב היא נופתה דגלים חדשים. הדגלים נקרעו, אך הרוח נשארה. המהפכה של בני-אור התחילה בראשית תשכ"ח, כאשר התקבץ הנוער האמריקאי מכל רחבי ארצות-הברית והסתער על הפנטגון — מיקדש-האבן המחומש שהוא סמלה ומישכנה של אמריקה החמושה. היה זה שיא חדש בהתקוממות הנוער האמריקאי, שהחלה באוניברסיטות ושהציפה את הארץ כולה — התקוממת נגד מולך-המלחמה ששתה את דם העוללים בוויאט-נאם, ונגד אלילי הגזענות ואי-הצדק, שהרסו את אמריקה מבית. התקוממות זו חגגה את ניצחונה כאשר הוכרז לינדרן ג'ונסון להודיע כי שוב לא יציג את מועמדותו לנשיאות. היא חגגה ניצחון נוסף כאשר נחל מועמדי-השלום, יוג'ין (המשך בעמוד 10)